

Praha 7. 11. 2011

57

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti v roce 2010

Physicians, dentists and pharmacists 2010

Souhrn

V České republice bylo k 31. 12. 2010 evidováno v Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů celkem 37 661 aktivních lékařů, 7 263 aktivních zubních lékařů a 6 061 aktivních farmaceutů. Z těchto souhrnných údajů představovaly ženy-lékařky 20 236, zubní lékařky 4 781 a farmaceutky 5 007.

Summary

In the Register of Physicians, Dentists and Pharmacists in the Czech Republic there were 37 661 active physicians, 7 263 active dentists and 6 061 active pharmacists as of 31. 12. 2010. Of them 20 236 physicians, 4 781 dentists and 5 007 pharmacists were women.

Podkladem pro tuto aktuální informaci jsou údaje z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů (dále Registr) k 31. 12. 2010. Údaje se týkají evidenčního počtu zaměstnanců - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů a počtu zaměstnavatelů - lékařů, zubních lékařů, farmaceutů v úhrnu za zdravotnictví celkem. Zahrnuje tedy všechna zdravotnická zařízení včetně těch, která jsou spravována ostatními centrálními orgány (rezortem obrany, vnitra, spravedlnosti, práce a sociálních věcí) a kde tito pracovníci pracují při poskytování zdravotní péče. Aktuální informace nezahrnuje pracovníky přechodně neaktivní (např. ženy na mateřské dovolené, osoby na rodičovské dovolené apod.), kteří se v Registru také sledují.

Zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve znění pozdějších předpisů, platí od roku 2004. Údaje o specializované způsobilosti jsou zpracovány podle výše uvedeného zákona, a proto nejsou plně srovnatelné s údaji o dosažených atestacích uváděnými do roku 2003. Obory specializačního vzdělávání lékařů, zubních lékařů a farmaceutů byly nově upraveny Vyhláškou č. 185/2009 Sb..

Řada lékařů, zubních lékařů a farmaceutů současně pracuje ve více oborech. Pro získání údaje o celkovém počtu lékařů - fyzických osob je nutné přidělit každému lékaři hlavní obor činnosti. Ostatní obory, ve kterých lékař pracuje, jsou vedeny jako další. To samé platí pro zubní lékaře i farmaceuty. Pro prezentaci údajů o počtu fyzických osob, se provádí zpracování Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů dvojím způsobem:

Podle hlavního oboru činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník zařazen vždy pouze jednou, a to podle přiděleného hlavního oboru činnosti, tj. oboru, kde měl daný pracovník nejvyšší úvazek a v případě stejných úvazků obor s vyšší kvalifikací (specializovanou způsobilostí), v ostatních případech obor, který byl uveden jako první.

Podle oborů činnosti. V tomto zpracování je každý pracovník započten tolikrát, do kolika různých oborů v rámci daného třídění určité tabulky patří (každý obor je reprezentován vždy jedním políčkem tabulky; např. lékař je zde započten tolikrát, v kolika různých oborech pracuje, nejde tedy o čisté počty fyzických osob). Pokud má lékař více pracovních úvazků v rámci jednoho oboru, počítá se v rámci tohoto oboru jako jedna fyzická osoba.

Příklad: V roce 2010 zajišťovalo obor *vnitřní lékařství* 4 000 lékařů, z toho 3 533 lékařů mělo tento obor jako hlavní obor činnosti. Podobně v oboru *urgentní medicína* pracovalo 769 lékařů, ale hlavní obor činnosti *urgentní medicína* mělo pouze 603 lékařů.

Celkový přehled o počtu lékařů, kteří zajišťují daný obor (z toho v hlavním oboru činnosti) podává tabulka č. 1.1 v příloze této aktuální informace. Totéž platí i pro zubní lékaře (tabulka č. 1.2) a farmaceuty (tabulka č. 1.3).

Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti podle hlavního oboru činnosti

Lékaři

V České republice koncem roku 2010 pracovalo celkem 37 661 lékařů. Ženy-lékařky se na tomto počtu podílely 53,7 % a jejich počet dosáhl 20 236 osob. Počet lékařů se zvýšil o 0,8 % ve srovnání s rokem 2009, tj. o 310 osob (počet lékařů-mužů se zvýšil o 61 osob, počet lékařek o 249). Z celkového počtu lékařů pracujících ve zdravotnictví celkem působilo ve zdravotnických zařízeních ostatních centrálních orgánů, stejně jako v roce 2009, 3,2 % lékařů. V roce 2010 v ČR na 10 000 obyvatel připadalo 35,8 lékařů a naopak v přepočtu na 1 lékaře 280 obyvatel.

V pořadí nejpočetněji zastoupených hlavních oborů činnosti nedochází dlouhodobě k výrazným změnám. V oboru všeobecné praktické lékařství (dříve praktické lékařství pro dospělé) pracovalo 5 271 lékařů, v oboru vnitřní lékařství (dříve interní lékařství) 3 533 lékařů, v oboru gynekologie a porodnictví 2 475 lékařů a v oboru chirurgie 2 448 lékařů. Lékaři-muži si výraznou převahu zachovávají v chirurgických oborech a urologii, naopak ženy-lékařky výrazně převažují v oborech praktické lékařství pro děti a dorost a v dermatovenerologii.

Průměrný věk lékařů v roce 2010 činil u mužů 48,3 let, u žen 47,1 let a v úhrnu za muže a ženy 47,7 let. V posledních letech se průměrný věk lékařů každoročně zvyšuje. Například u lékařů s hlavním oborem činnosti všeobecné praktické lékařství činil u mužů 54,2 let, u žen 53,1 let a za obě pohlaví celkem 53,5 let. Stejně u lékařů s hlavním oborem činnosti praktické lékařství pro děti a dorost se zvýšil průměrný věk u mužů na 54,7, u žen na 54,9 a celkem za obě pohlaví na 54,9 let. Na celkovém počtu lékařů se lékaři ve věku 60 let a více podíleli 18,5 % a lékaři ve věku 50 až 59 let 28,8 %.

Průměrný věk lékařů (za vybrané nejčetnější hlavní obory činnosti) je uveden v příloze v tabulce č. 4.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí lékařů ke konci roku 2010 činil 36 452. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 23 349 lékařů, tj. 62 % lékařů, specializaci v jiném oboru 6 171 lékařů. V roce 2010 mělo vydaný specializační index 4 216 lékařů a 3 925 lékařů bylo bez specializace.

Zubní lékaři

Koncem roku 2010 pracovalo v České republice 7 263 zubních lékařů. Proti předchozímu roku došlo k nárůstu o 171 zubních lékařů, což představuje přírůstek 2,4 %. Z celkového počtu zubních lékařů bylo 2 482 mužů a 4 781 žen. Zubní lékařky tak tvořily v roce 2010 přibližně 2/3 všech zubních lékařů. V oboru zubní lékařství bylo 96,1 % „aktivních“ zubních lékařů. Na 10 000 obyvatel připadalo necelých 7 zubních lékařů

a naopak na 1 zubního lékaře 1 450 obyvatel. Průměrný věk zubních lékařů se v roce 2010 nepatrně snížil proti roku 2009. U mužů na 49,6 let, (49,8 v roce 2009) u žen na 50,3 let (50,5 let), v úhrnu pak na 50,1 let (50,3 let). Nejpočetnější jsou věkové skupiny 50–54 a 55–59 let, podíl za tyto dvě skupiny koncem roku 2009 představoval 41 %. Podíl zubních lékařů ve věku 60 a více let byl 21 %. Věková pyramida je u zubních lékařů nejnepříznivější - viz graf.

Ke konci sledovaného roku činil celkový počet dosažených odborných a specializovaných způsobilostí zubních lékařů 7 722. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo 7 158 zubních lékařů, tj. 98,6 %, specializaci v jiném oboru 105 zubních lékařů.

Farmaceuti

Počet farmaceutů v evidenčním počtu koncem roku 2010 dosáhl 6 061 osob. Mužů bylo 1 054 a žen 5 007, tj. ženy představovaly 83 % všech farmaceutů. Průměrný věk farmaceutů v roce 2010 dosáhl v úhrnu 42,4 let - u mužů 43,1 let a u žen 42,3 let. V oboru veřejné lékárenství (dříve lékárenství) pracovalo 96 % farmaceutů.

Celkový počet dosažených specializovaných způsobilostí farmaceutů ke konci roku 2010 činil 4 676. Specializaci v příslušném hlavním oboru činnosti mělo celkem 4 043 farmaceutů, tj. 67 %, specializaci v jiném oboru 332 farmaceutů, 588 farmaceutům byl vydaný specializační index a bez specializace bylo 1 098 farmaceutů.

Zpracovala: Ing. Eliška Mašková

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2010

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
vnitřní lékařství	4 000	1 672	1 861	3 533
kardiologie	876	516	261	777
revmatologie	193	59	112	171
diabetologie a endokrinologie	533	130	311	441
gastroenterologie	397	197	157	354
klinická farmakologie	27	15	11	26
geriatrie	482	166	260	426
infekční lékařství	241	82	146	228
alergologie a klinická imunologie	471	117	301	418
pneumologie a ftizeologie	651	252	368	620
neurologie	1 522	571	905	1 476
psychiatrie	1 477	530	918	1 448
sexuologie	28	17	6	23
pracovní lékařství	121	33	75	108
dětské lékařství	1 187	308	763	1 071
gynekologie a porodnictví	2 539	1 364	1 111	2 475
neonatologie	191	54	129	183
chirurgie	2 599	2 073	375	2 448
neurochirurgie	207	175	28	203
plastická chirurgie	187	122	50	172
kardiochirurgie	186	155	25	180
traumatologie	190	169	10	179
anesteziologie a intenzivní medicína	1 932	954	880	1 834
ortopedie	1 126	985	85	1 070
urologie	647	548	92	640
otorinolaryngologie	977	464	506	970
foniatrie	50	14	30	44
oftalmologie	1 263	321	934	1 255
dermatovenerologie	877	132	731	863
klinická onkologie	312	129	155	284
radiační onkologie	284	109	160	269
dorostové lékařství	11	1	7	8
tělovýchovné lékařství	66	20	12	32
lékařská genetika	121	29	80	109
posudkové lékařství	425	141	265	406
všeobecné praktické lékařství	5 385	2 028	3 243	5 271
praktické lékařství pro děti a dorost	2 170	276	1 822	2 098
nefrologie	203	89	89	178
klinická biochemie	283	100	140	240
hematologie a transfúzní lékařství	516	167	311	478

1.1. Lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2010

Obor činnosti	Počet lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
radiologie a zobrazovací metody	1 447	614	800	1 414
ortopedická protetika	19	13	-	13
cévní chirurgie	58	45	5	50
rehabilitační a fyzikální medicína	1 126	400	627	1 027
nukleární medicína	138	70	66	136
patologie	419	195	204	399
soudní lékařství	79	59	20	79
hygiena a epidemiologie	57	19	35	54
hygiena obecná a komunální	37	12	23	35
hygiena výživy a předmětů běžného užívání	5	1	3	4
hygiena dětí a dorostu	1	-	1	1
epidemiologie	33	15	16	31
lékařská mikrobiologie	286	73	203	276
popáleninová medicína	49	20	22	42
funkční diagnostika	27	6	15	21
urgentní medicína	769	402	201	603
ostatní	642	197	270	467
celkem	37 661	17 425	20 236	37 661

1.2. Zubní lékaři podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2010

Obor činnosti	Počet zubních lékařů pracujících v oboru celkem	z toho počet zubních lékařů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
zubní lékařství	6 980	2 356	4 574	6 930
ortodoncie	265	70	182	252
orální a maxilofaciální chirurgie	87	56	19	75
ostatní	6	-	6	6
celkem	7 263	2 482	4 781	7 263

1.3. Farmaceuti podle oborů činnosti a pohlaví k 31. 12. 2010

Obor činnosti	Počet farmaceutů pracujících v oboru celkem	z toho počet farmaceutů s hlavním oborem činnosti		
		muži	ženy	celkem
farmaceutická technologie	20	6	14	20
klinická farmacie	24	4	18	22
laboratorní a vyšetřovací metody ve zdravotnictví	32	8	23	31
nemocniční lékárenství	174	36	133	169
radiofarmaka	14	8	5	13
veřejné lékárenství	5 810	991	4 814	5 805
ostatní	3	1	-	1
celkem	6 061	1 054	5 007	6 061

2. Lékaři, zubní lékaři a farmaceuti k 31. 12. 2009 a 2010

(hlavní obor činnosti)

Ukazatel	Muži		Ženy		Celkem	
	k 31. 12.					
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
lékaři	17 364	17 425	19 987	20 236	37 351	37 661
zubní lékaři	2 426	2 482	4 666	4 781	7 092	7 263
farmaceuti	1 079	1 054	4 836	5 007	5 915	6 061

3. Průměrný věk lékařů, zubních lékařů a farmaceutů v roce 2010

(hlavní obor činnosti)

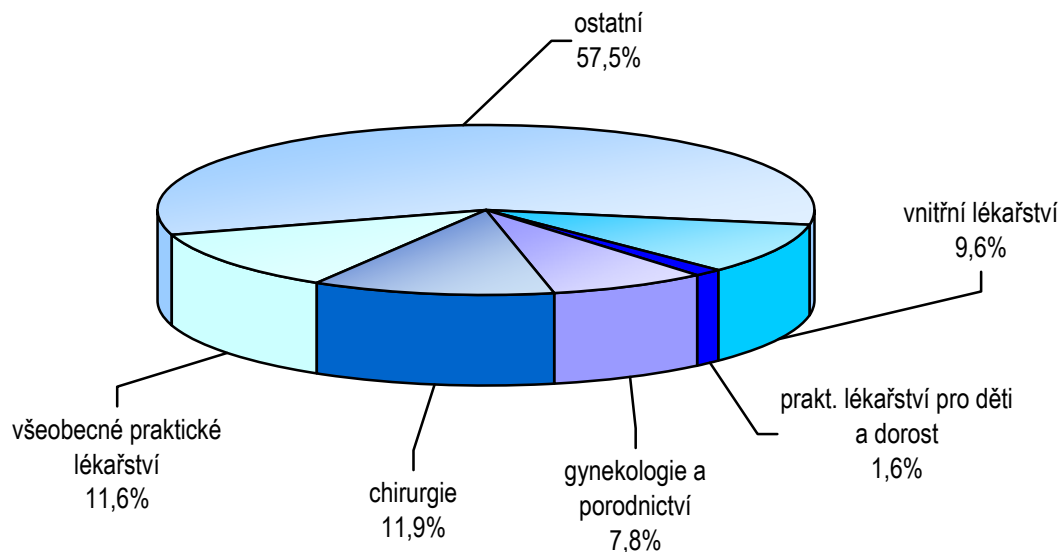
Ukazatel	Muži	Ženy	Celkem
lékaři	48,3	47,1	47,7
zubní lékaři	49,6	50,3	50,1
lékaři + zubní lékaři	48,4	47,8	48,1
farmaceuti	43,1	42,3	42,4

4. Počet lékařů a průměrný věk lékařů podle nejčtenějších hlavních oborů činnosti v roce 2010

Hlavní obor činnosti	Muži		Ženy		Celkem	
	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk	absolutně	prům. věk
všeobecné praktické lékařství	2 028	54,2	3 243	53,1	5 271	53,5
vnitřní lékařství	1 672	46,0	1 861	41,7	3 533	43,7
chirurgie	2 073	47,5	375	43,4	2 448	46,9
gynekol. a porodnict.	1 364	50,2	1 111	44,4	2 475	47,6
praktické lékařství pro děti a dorost	276	54,7	1 822	54,9	2 098	54,9
anesteziologie a intenzivní medicína	954	41,4	880	40,5	1 834	41,0
neurologie	571	46,4	905	44,9	1 476	45,5
psychiatrie	530	48,6	918	45,4	1 448	46,6
radiologie a zobrazovací metody	614	47,1	800	44,3	1 414	45,5
oftalmologie	321	46,8	934	46,6	1 255	46,7
dětské lékařství	308	46,6	763	40,1	1 071	41,9

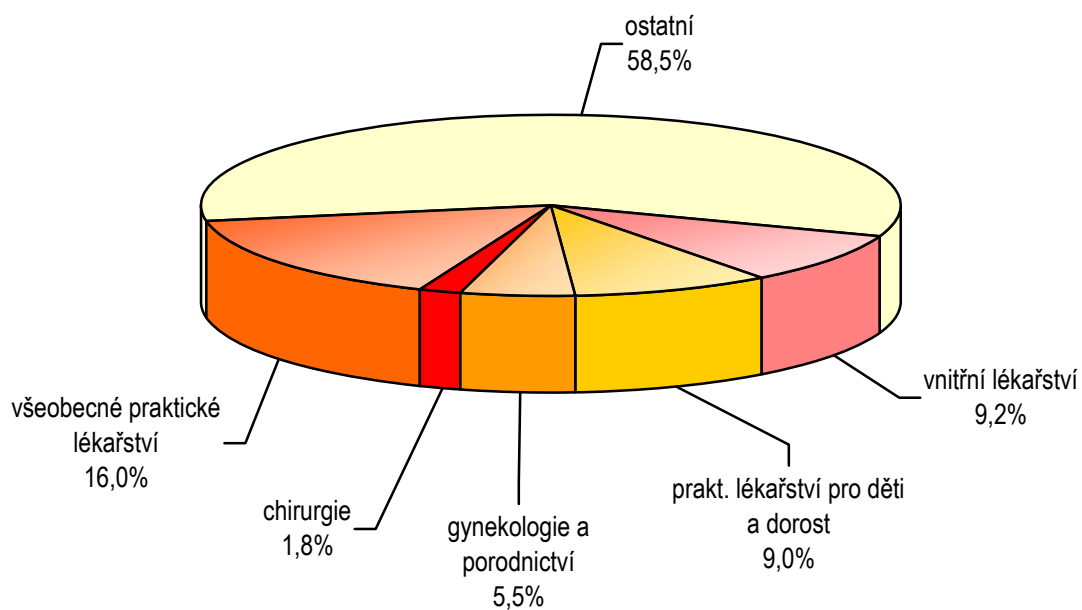
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2010

muži

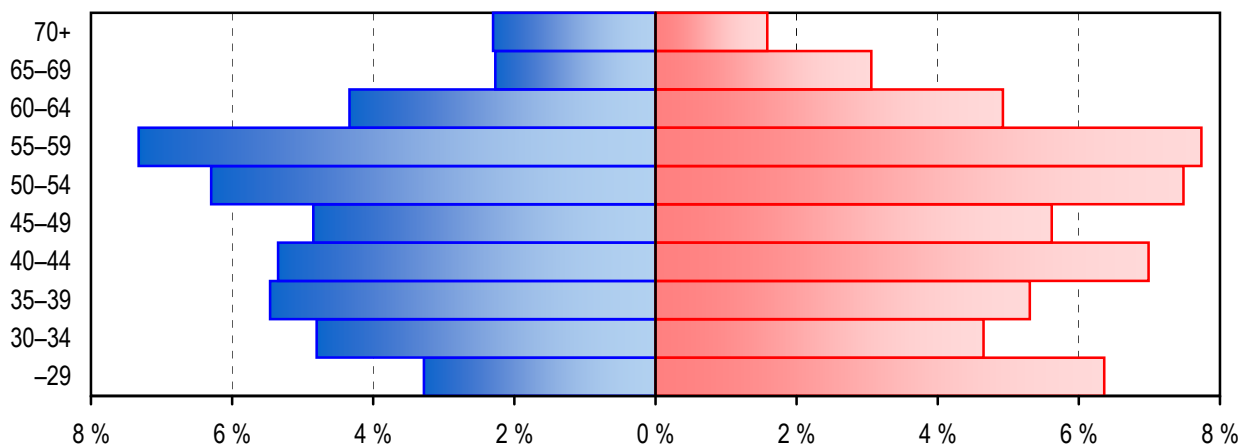
Struktura lékařů podle hlavního oboru činnosti k 31. 12. 2010

ženy

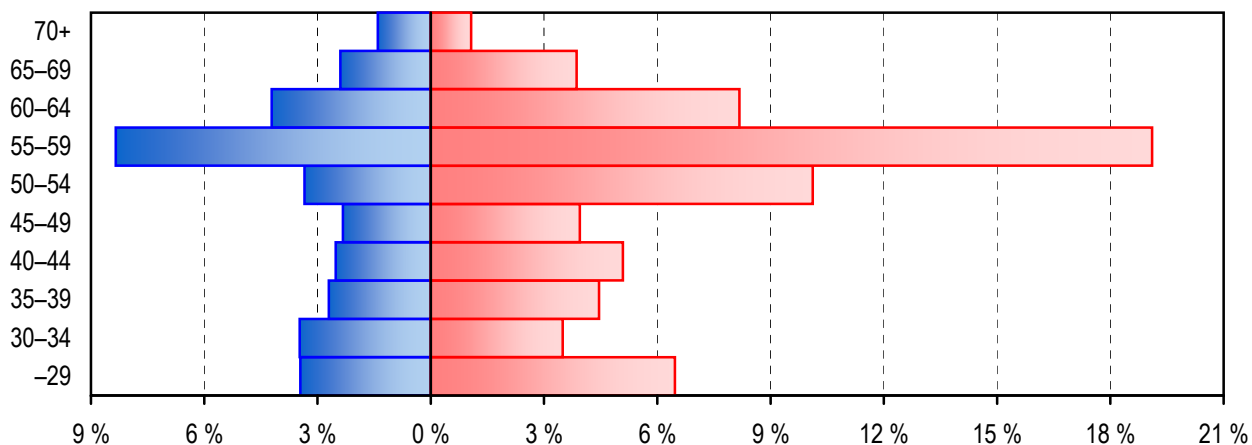

Věková struktura lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31. 12. 2010

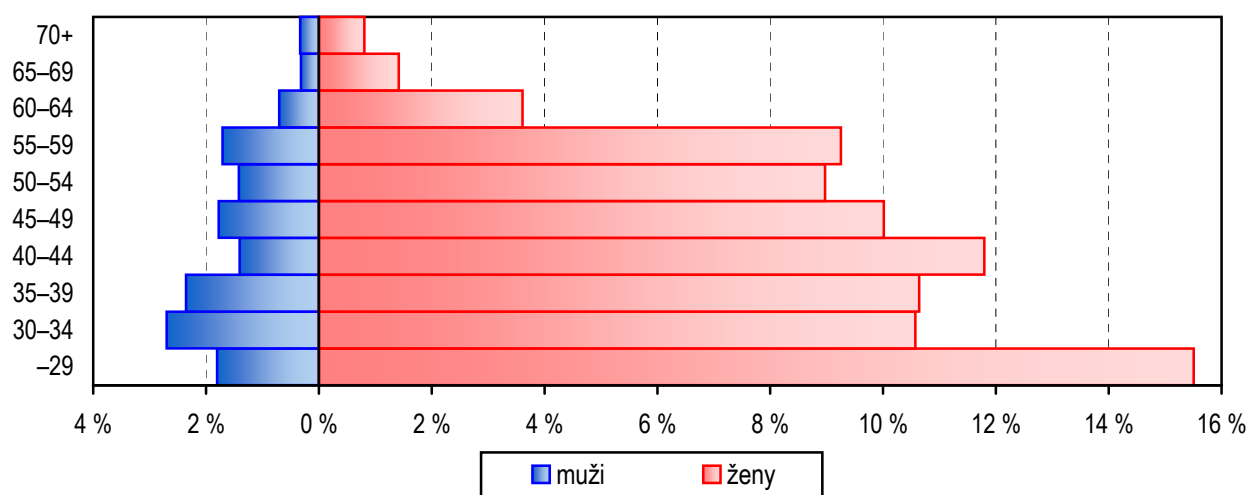
lékaři

zubní lékaři

farmaceuti

Pozn.: Evidenční počet lékařů (zubních lékařů, farmaceutů) a lékařů (zubní lékaři, farmaceuti) zaměstnavatelé;
 % vyjadřuje podíl daného pohlaví v dané věkové skupině na celkovém počtu lékařů
 (zubních lékařů, farmaceutů)